

Muzika Dravske divizijske oblasti
4. leto simfoničnih koncertov

Pod pokroviteljstvom generalnega konzula
Č. S. R. gospoda dr. Otokarja Beneša
proslava Bedřicha Smetane.

V ponedeljek, dne 17. marca 1924 ob 20. uri

— V DVORANI HOTELA »UNION« —

III. SIMFONIČNI
KONCERT

Sodelujejo: gđč. Zdenka Zikova, solistinja nar. opere;
g. Nikola Cvejić, solist nar. opere; g. kapelnik
Antonín Balatka

DIRIGENT: KAPELNIK DR. JOSIP ČERIN

- I. Bedřich Smetana: a) Predigra k operi »LIBUŠA«
b) WALDSTEINOV TABOR; simfonična pesem
c) VEČERNE PESMI; gđč. Zikova, g. Balatka
d) Nagovor kralja Vladislava iz opere »DALIBOR«;
g. Cvejić, g. Balatka
- II. Milenko Paunović: »JUGOSLOVANSKA SIMFONIJA«, posvečena
kapelniku dr. Jos. Čerinu. Se izvaja sploh prvič
1. Grave. Allegro molto
 2. Allegro. Allegretto. Tempo primo
 3. Allegro molto. Grave. Maestoso

Valdštýnův tábor

je druga izmed onih treh simfoničnih pesmi, s katerimi začenja Smetana svoje vstvarjanje kot simfonični pesnik. Richard III, Hakon Jarl in Valdštýnův tábor, te tri simfonične slike so komponirane v letih 1858—1861 in sicer v Göteborgu na Švedskem, kjer je deloval Smetana v tistih letih kot dirigent in klavirski učitelj. Akoravno so te skladbe komponirane v tujini in so znikle pod tujimi vtisi, je Smetana znal te vtise tolmačiti in izražati po svoje.

Valdštejnův tábor nima s Schillerjevimi umotvorom razum naslova nič skupnega in bi Smetanova skladba nič ne zgubila, če bi Waldsteina zamenjali z drugim vojskovodjem ali ga sploh izpustili, kajti Waldstein v tej pesnitvi sploh nima besede: tu se udelejuje le množica, življenje in narava. Jedro Smetanove ideje, ako jo hočemo povedati z besedo, je priprosto in se da razdeliti v tri stavke. Prvi stavek (allegro) z nemirnim, živahnim gibanjem instrumentalnih glasov slika neko radovedno pričakovanje: vojaki se bližajo, prikorakajo, razložijo se pod širnim nebom, in koja na to se prične prosta ljudska zabava, veselje, ples. Drugi stavek (andante) slika mir; noč je, vojaštvo spi, slišijo se le tihi, enakomerni koraki čuvajočih straž, na nebu pa sije luna. Tretji stavek prične z bučnim signalom trombe, vojaki, češ — nočeš — moraš, vstajajo in ob krepkih zvokih polnega orkestra korakajo naprej. — To je seveda le neka prozaična podlaga za lažje umevanje vsebine, kajti glasba ima svoj poseben način govora in izražanja.

Jugoslovanska simfonija.

M. Paunović piše o svoji simfoniji: Jugoslov. simfonija je komponirana v letu 1914. pod vplivj našega odličnega pesnika Gjura Jakšića »Na Liparu« in »Ponos«. »Lipar« je bil do vojne eden najlepših srbskih gozdov, po katerem se je Gj. Jakšić mnogokrat lačen sprehajal in kamor se je zatekal od sveta, ki ga v njegovem času sploh ni razumel. Kakor je tudi meni bila usoda enaka, sem begal po tem gozdu mnogokrat po istih potih, koder je Jakšić hodil in z isto boljo v duši. Tu se je tudi začel simfonije I. del, in II. del kot nočne vizije. V obeh delih so vsi motivi originalni. III. del je nekaka apoteoza ali uteha samemu sebi, da končno mora vendar nehati tudi moja sovražna usoda in da mora tudi meni vziti solnce. V tem III. delu je začetni motiv (prvi štiri takti) čisto srbski:

Ja sinoć zadjoh
niz tiha drumu
i sretih mlado luče,
šejtan devojče.

Vse ostalo v tem delu je izvedeno ali iz teh štirih taktov ali iz sledečih štirih v raznih varijacijah. Vsa simfonija je okvirjena z onim motivom v pentoli, s katerim se začenja in prepleta in s katerim se zaključuje: to je usoda. Ne vem kako bo ta motiv učinkoval na poslušalce, a meni tako jasno govori: »Naj ti svet nadomesti vse, kar ti je kdaj vzel naj ti podeli vsa zadovoljstva; edinega, kar ti je svet vzel, pa ti vendar ni dar več ne more povrniti, to je ljubezni!«